

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation

รายงานฉบับสมบูรณ์

ผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน (ต่อเนื่องปีที่ 3)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุตาพร ตั้งควนิช

สาขาวิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ได้รับทุนสนับสนุนจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ประจำปีงบประมาณ 2566

กิตติกรรมประกาศ

โครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (Building Community Enterprise Platform : BCE) ขอขอบคุณกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ให้ทุนสนับสนุนการดำเนินงานโครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน (ต่อเนื่องปีที่ 3) ขอขอบคุณ คลินิกเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ช่วยอำนวยความสะดวกและประสานงาน ขอขอบคุณนางชนิษฐา ลาพรหมมา ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน หมู่ที่ 2 ตำบลบอน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี นางฉลวย ชูศรีสัตยา นางอำพร มุขดา นางขวัญเดือน ท่ามา กลุ่มวิสาหกิจรักษ์เมืองหลวง บ้านเมืองหลวง หมู่ที่ 3 ตำบลเมืองหลวง อ.ห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ วิทยากรการเย็บผ้าด้วยมือ นักศึกษาเอกเคมี คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผู้ช่วยนักวิจัยและผู้ร่วมโครงการทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนความมุ่งมั่นในการพัฒนากลุ่มไปสู่เป้าหมาย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาพร ตั้งควนิช

หัวหน้าโครงการ

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	2
สารบัญ	3
บทที่ 1 รายละเอียดโครงการ	4
ข้อเสนอโครงการที่ได้รับอนุมัติ	4
หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน	23
บทที่ 2 การดำเนินการ	24
รายชื่อผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี	26
ข้อมูลผู้เข้าร่วมโครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน	27
บทที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจและการปรับปรุงหลักสูตร	29
ผลการประเมินความพึงพอใจและการปรับปรุงหลักสูตร	30
บทที่ 4 ผลการติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	36
การนำไปใช้ประโยชน์	36
รายได้ของผู้เข้าร่วมโครงการ	36
รายได้ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี	37
รายจ่ายที่คาดว่าจะลดลงจากความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี	37
บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินโครงการตามข้อเสนอโครงการ	39
เป้าหมายผลผลิต/ผลลัพธ์ และตัวชี้วัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	39
ภาคผนวก	44
1-4 ภาพประกอบการดำเนินงาน	45-67

บทที่ 1

ข้อเสนอโครงการที่ได้รับอนุมัติ

ข้อเสนอโครงการที่ได้รับอนุมัติ

แบบฟอร์มข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
การส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน

Business Community Enterprise : BCE

แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (Business Community Enterprise : BCE) จัดทำขึ้นเพื่อให้นักวิจัยนำความรู้ด้าน วทน. และการบริหารจัดการ การตลาด ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและวางรากฐานทางเศรษฐกิจ (P.10) ให้กับผู้ประกอบการชุมชน ทั้งนี้ แพลตฟอร์ม BCE มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้า (Product) และบริการ (Service) ตลอดห่วงโซ่คุณค่า (ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง) มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้วยการต่อยอดภูมิปัญญา นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน (Quality & Standard) มีกระบวนการในการช่วยผู้ประกอบการในการจัดทำโมเดลธุรกิจ (Business model) และแผนธุรกิจ (Business plan) ที่ชัดเจน ตอบโจทย์ทั้งตลาดออฟไลน์และออนไลน์ ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้าและบริการของธุรกิจชุมชน และส่งเสริมวิถีคิดและการดำเนินธุรกิจในรูปแบบของธุรกิจเพื่อชุมชน (Business for Community) หรือธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ได้ในอนาคต

ขั้นตอนการพัฒนา	แนวทางเบื้องต้น
ปีที่ ๑ มาตรฐานเตรียมพร้อมสู่การขอรับรองมาตรฐาน	การให้ความรู้ เทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น GMP ออ. มผช.
ปีที่ ๒ โมเดลธุรกิจขับเคลื่อนโมเดลธุรกิจ	นำโมเดลธุรกิจมาใช้ในการขายสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์ และออนไลน์
ปีที่ ๓ ธุรกิจยั่งยืน พัฒนาธุรกิจสู่ธุรกิจเพื่อสังคม	ส่งเสริมการดำเนินงานของธุรกิจเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคม

1. ชื่อหน่วยงาน : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2. ชื่อโครงการ : ผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน (ต่อเนื่องปีที่ 3)

3. ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain: VC) NE-Q1

4. รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ร่วมโครงการ :

ข้อมูลผู้ร่วมโครงการ ระบุ ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง เบอร์โทร อีเมล	หน้าที่รับผิดชอบใน โครงการ ¹	เทคโนโลยี/องค์ความรู้ที่ รับผิดชอบในโครงการ	ประสบการณ์ทำงานที่ เกี่ยวข้องกับโครงการ ²
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาพร ตั้งควนิช สาขาวิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี โทรศัพท์มือถือ 098-0168400	หัวหน้าโครงการ	1. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการ ก่อหม้อครามสูตรน้ำผลไม้ และการย้อมเส้นไหมด้วยสี ธรรมชาติจากครามให้มี	-ประสบการณ์งานวิจัย เกี่ยวกับสีย้อมธรรมชาติ และสีย้อมธรรมชาติแบบ ผง 14 ปี

Email: tangkawa@yahoo.com		หลากหลายเฉดสี 2. การย้อมสีทับและสีผสมด้วยสีธรรมชาติจากแม่สีหลักให้หลากหลายเฉดสี 3. การย้อมสีธรรมชาติให้หลากหลายเฉดสีด้วยโคลน 4. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีดำจากวัสดุหาง่ายในท้องถิ่น 5. ถ่ายทอดการทดสอบความคงทนของเส้นไหมย้อมสีธรรมชาติที่เหมาะสมกับชุมชนและสร้างแคตตาล็อกเฉดสีธรรมชาติต้นแบบโดยทำ Color ID-label ร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) 6. พัฒนาบรรจุภัณฑ์ด้วยสีธรรมชาติโดยใช้เทคนิคมัดย้อม 7. ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรงให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่มอีกทางหนึ่ง 8. ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอกใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน 9. ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	-ประสบการณ์ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มากกว่า 40 กลุ่ม - การย้อมเส้นใยฝ้ายไหม กก ปอ เตย เส้นใยกล้วยและไม้ไผ่ -ที่ปรึกษางานวิจัยทั้งระดับปริญญาโท และปริญญาตรีที่เกี่ยวข้องกับสีย้อมธรรมชาติ -การประยุกต์วัสดุนาโนบนเส้นใยสิ่งทอ -การทำผ้าพิมพ์สีธรรมชาติหรือ อีโคปรี้น
----------------------------------	--	---	---

2. วิทยากร 2.1) ดร.ชูเกียรติ พงษ์นาพิพัฒน์ สาขาวิชาการตลาด คณะ มหาวิทยาลัย ราชภัฏศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ Email: Chukiat-joe@hotmail.com โทร 083 124 7799	วิทยากรและ ผู้เชี่ยวชาญด้าน การตลาด	1. ถ่ายทอดการจัดจำหน่าย ผ่าน Application Fanpage facebook ระยะที่ 2	1. ผู้เชี่ยวชาญด้าน - การตลาดชุมชน - การพัฒนาสินค้า - การออกแบบสินค้า ชุมชน 2. เจ้าของเพจ - การตลาดพร้อมตลอด - แสวงผ้าศรีสะเกษ - คินนาผ้าไทย - เจ้าของธุรกิจ คินนาผ้า ไทย -ผู้เชี่ยวชาญด้านการ ออกแบบและผ้าย้อม คราม และย้อมสี ธรรมชาติ
---	---	---	---

5. **ลักษณะโครงการ** : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ใน ☐ ที่ต้องการและกรอกข้อมูลพร้อมหลักฐานตามที่ระบุ

- ☐ 5.1 เป็นโครงการที่กลุ่มเป้าหมายอยู่ในฐานข้อมูลแผนงานการให้บริการคำปรึกษาและข้อมูลเทคโนโลยี (ปีที่ให้คำปรึกษา.....)
- ☐ 5.2 เป็นโครงการที่มีผู้ร่วมโครงการ ด้านผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด และแผนธุรกิจเข้าร่วมวางแผนธุรกิจชุมชน (ปรากฏในชื่อผู้เสนอโครงการและผู้ร่วมโครงการหรือแผนการดำเนินโครงการ)
- ☒ 5.3 เป็นโครงการต่อเนื่องที่เคยได้รับการสนับสนุนจากโครงการคลินิกหรือโครงการที่เคยดำเนินการ มาแล้วจากแหล่งทุนอื่น (ปีที่ดำเนินการ 2563-2564)

☞ แบบผลการดำเนินงานและผลสำเร็จที่ผ่านมาประกอบด้วย

โครงการต่อเนื่อง

แผนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน	ผลที่ได้รับ
ปี 2563 1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการก่อกำครามสูตรธรรมชาติ การดูแลหม้อคราม และการย้อมเส้นไหมด้วยครามให้มีหลากหลายเฉดสี 2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีทับ และสีย้อมด้วยสีธรรมชาติจากแม่สีหลัก ให้หลากหลายเฉดสี 3) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีธรรมชาติให้หลากหลายเฉดสีด้วยโคลน 4) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการทดสอบ	1) ถ่ายทอดการก่อกำครามสูตรน้ำผลไม้ ได้แก่ สูตรน้ำมะขามและกล้วยน้ำหว่า และให้ชุมชนทดลองก่อกำคราม การดูแลหม้อคราม การคั้นหม้อคราม 2) ย้อมเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติจากครามให้มีหลากหลายเฉดสี ได้แก่ สีฟ้าอ่อน สีฟ้า และสีน้ำเงิน 3) การย้อมสีธรรมชาติให้หลากหลายเฉดสีด้วยโคลน	ชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี มีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ดังนี้ 1) สามารถก่อกำครามสูตรน้ำผลไม้ ได้แก่ สูตรน้ำมะขามและกล้วยน้ำหว่า และให้ชุมชนทดลองก่อกำคราม การดูแลหม้อคราม การคั้นหม้อคราม 2) ย้อมเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติจากครามให้มีหลากหลายเฉดสี ได้แก่ สีฟ้าอ่อน สีฟ้า และสีน้ำเงิน

ความคงทนของเส้นไหมย้อมสีธรรมชาติที่เหมาะสมกับชุมชนและสร้างแคตตาล็อกผลิตภัณฑ์ต้นแบบ	4) การทดสอบความคงทนของเส้นไหมย้อมสีธรรมชาติที่เหมาะสมกับชุมชนและสร้างแคตตาล็อกผลิตภัณฑ์ต้นแบบ	3) การย้อมสีธรรมชาติให้หลากหลายเฉดสีด้วยโคลน 4) การทดสอบความคงทนของเส้นไหมย้อมสีธรรมชาติที่เหมาะสมกับชุมชนและสร้างแคตตาล็อกผลิตภัณฑ์ต้นแบบ 5) ความพึงพอใจของผู้รับบริการในชุมชนที่ดำเนินการในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 94.20 6) มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นยอดการทำกำไรต่อปี 972,000 บาท
ปี 2564 1) การย้อมสีจากวัสดุหาง่ายในท้องถิ่นให้สำเร็จใน 1 วัน 2) ถ่ายทอดการออกแบบลายเอกลักษณ์บัวบอนถ่ายทอดการออกแบบลายเอกลักษณ์บัวบอน และลายจาก ดอกใบ และผลต้นสำโรง ซึ่งเป็นชื่อพืชมงคลและเป็นชื่อของอำเภอสำโรง และย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนแล้วทอเป็นลายเอกลักษณ์บัวบอนย้อมสีธรรมชาติที่ได้มาตรฐาน 3) ทำ Color ID-label ร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) 4) ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Application fanpage facebook เบื้องต้น ระยะที่ 1 5) พัฒนารรจภัณฑ์ด้วยสีธรรมชาติโดยใช้เทคนิคย้อม และ Ecoprint	1) การย้อมสีจากวัสดุหาง่ายในท้องถิ่นให้สำเร็จใน 1 วัน 2) ออกแบบลายเอกลักษณ์บัวบอนถ่ายทอดการออกแบบลายเอกลักษณ์บัวบอน และลายจาก ดอกใบ และผลต้นสำโรง ซึ่งเป็นชื่อพืชมงคลและเป็นชื่อของอำเภอสำโรง และย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนแล้วทอเป็นลายเอกลักษณ์บัวบอนย้อมสีธรรมชาติที่ได้มาตรฐาน 3) ทำ Color ID-label ร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) 4) ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Application fanpage facebook เบื้องต้น ระยะที่ 1 5) พัฒนารรจภัณฑ์ด้วยสีธรรมชาติโดยใช้เทคนิคย้อม และ Ecoprint	1) การย้อมสีจากวัสดุหาง่ายในท้องถิ่นให้สำเร็จใน 1 วัน 2) ออกแบบลายเอกลักษณ์บัวบอนและลายจาก ดอกใบ และผลต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 3) เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านผ้าไหมโบราณย้อมสีธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์ และได้มาตรฐานผ่านการรับรองมาตรฐานผ่านการรับรองมาตรฐานจากกรมวิทยาศาสตร์บริการอย่างน้อย 1 มาตรฐาน 4) บรรจภัณฑ์ด้วยสีธรรมชาติโดยใช้เทคนิคย้อม และ Ecoprint 5) ชุมชนมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่กว้างมากขึ้นและเข้าถึงลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว 6) ความพึงพอใจของผู้รับบริการในชุมชนที่ดำเนินการเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 96.48 7) มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นยอดการทำกำไรต่อปี 972,000 บาท

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ปี 2564

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน ได้ร่วมมือกับกรมวิทยาศาสตร์บริการในการขอฉลากรหัสสี (Color ID) สีนํ้าตาลดำจากเปลือกเงาะ สีเขียวและสีโอรสจากใบต้นลำโรง เพื่อเป็นการทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติให้ได้มาตรฐาน โดยเส้นยืนสีนํ้าตาลดำย้อมจากเปลือกเงาะและเส้นพุ่งสีเขียวและสีโอรสย้อมจากใบต้นลำโรง

กรมวิทยาศาสตร์บริการได้ออกค่ารหัสสี (Color ID) ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน ด้วยค่าการวัดสีตามระบบสี CIELAB D65 (สอดคล้องกับมาตรฐาน ASTM E1164) ได้แก่ สีนํ้าตาลเทาจากเปลือกเงาะบ้านบอน สีนํ้าตาลดำจากเปลือกเงาะบ้านบอน สีนํ้าตาลทองบ้านบอน สีเขียวขี้ม้าใบลำโรงบ้านบอน

ผ้าทอมือเอกลักษณ์บ้านบอนย้อมสีเปลือกเงาะและใบลำโรงเพื่อขอฉลากรหัสสี (Color ID)

- ☐ 5.4 เป็นโครงการใหม่ (ไม่เคยดำเนินการหรือรับงบประมาณจากแหล่งใด) โดยเป็นโครงการที่.....
- ☐ 1) เป็นความต้องการของชุมชน (เกษตรกร แม่บ้านเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม หรือ วิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs โดยได้แนบหลักฐานตามแบบสำรวจความต้องการ (แบบสำรวจข้อมูลความต้องการเทคโนโลยี)
- ☐ 2) มาจากสมาชิกอาสาสมัครวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (โปรตระกูลชูผู้นำ) .. โดยได้แนบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการ (แบบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการหรือเทคโนโลยี)
- ☐ 3) กลุ่มเป้าหมายมาจากสมาชิกของกองทุนหมู่บ้าน (โปรตระกูลชูผู้นำ) โดยได้แนบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการ (แบบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการหรือเทคโนโลยี)
- ☐ 4) เป็นข้อเสนอความต้องการของ ☐ จังหวัด /ท้องถิ่น (ผ่าน หน่วยปฏิบัติการเครือข่าย อว. ระดับภูมิภาค 1-5)
- ☐ 5.5 เป็นผลงานวิจัยและพัฒนาที่มีพร้อมในการนำมาดำเนินการจริงตามแผนธุรกิจชุมชน

โปรตระกูลแหล่งทุน.....ปีที่ได้รับทุน.....

หมายเลขโทรศัพท์แหล่งทุน.....โดย ☐ ไม่เคยดำเนินการ
☐ เคยดำเนินการ ให้ระบุไว้ในข้อ 5.3

6. หลักการและเหตุผล :

ผู้เสนอโครงการต้องนำเสนอข้อมูลสำคัญ 2 ส่วน คือ (1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการ และ (2) ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมของผู้ประกอบการ โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ เช่น SWOT, fishbone, Dream it Do it (DIDI), Problem situation, Problem research planning, Empathise form, Crazy's 8, Icsberg model, Theory of Change, Stakeholder Analysis, Impact Value Chain, Value Proposition, Gantt Chart เป็นต้นอ่านเพิ่มเติมในบทที่ 6-7)

โครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน (ต่อเนื่องปีที่ 3)

กลุ่มเป้าหมาย (TARGET)

วิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน

สถานการณ์ปัญหา (PROBLEM SITUATION)

- การย้อมสีธรรมชาติเจดสียังไม่ดี ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสีธรรมชาติไม่หลากหลายเจดสี ไม่มีเอกลักษณ์และนวัตกรรม

โอกาส/ช่องว่าง (INSIGHT)

โอกาส - ชุมชนมีฝีมือในการทอผ้าโบราณที่มีฝีมือประณีตและสวยงามมายาวนาน ผลิตภัณฑ์หลัก ได้แก่ ผ้าไหม กาบบัว ผ้าไหมมัดหมี่ ชิ้นทิวหมักจกดาว สร้อยดอกหมาก สร้อยดอกพรวัวและตีนตุ๊กตา
ช่องว่าง - การย้อมสีธรรมชาติเจดสียังไม่ดี ทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลายเจดสี ไม่มีเอกลักษณ์และนวัตกรรม

พื้นที่ทำงาน (AREA)

วิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน ตำบลบอน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี
ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอนด้วย วทน.

เป้าหมาย (GOALS)

- ผ้าไหมโบราณที่มีเอกลักษณ์ มี Story ฝีมือประณีต ย้อมสีธรรมชาติ
- ผ้าไหมย้อมด้วยสีธรรมชาติและครามที่มีหลากหลายเจดสี มีความคงทนได้มาตรฐาน
- มีลายเอกลักษณ์บ้านบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรง
- มีบรรจุภัณฑ์ด้วยสีธรรมชาติ
- กรมวิทยาศาสตร์บริการออกคาร์ตสี (Color ID) เพื่อรับรองมาตรฐานให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน
- พัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีม่วงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน ย้อมซ้ำได้เจดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม
- พัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บ้านบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติ จากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน อย่างน้อย 1 มาตรฐาน
- ผ้าไหมเย็บด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
- มีช่องทางการจำหน่ายที่เพิ่มขึ้น

ภาพความสำเร็จที่อยากเห็น (Vision)

ผ้าไหมโบราณเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอนที่มีนวัตกรรมและอัตลักษณ์
ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถพึ่งตนเองได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

หลักการและเหตุผล :

วิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน เป็นกลุ่มที่มีการทอผ้าของจังหวัดอุบลราชธานีที่มีฝีมือประณีตและสวยงามมา ยาวนาน ชุมชนมีฝีมือในการทอผ้าโบราณที่เป็นเอกลักษณ์ ได้แก่ ผ้าไหมกาบบัว ผ้าไหมมัดหมี่ ชินทิวมุกจิกดาว สร้อยดอกหมาก สร้อยดอกพรวัวและตีนตุ๊กตา และชุมชนได้รับการถ่ายทอดทักษะการจักและขีดมาจากบรรพบุรุษ การย้อมสีเส้นไหมในปัจจุบันมีทั้งสีเคมีและสีธรรมชาติ การย้อมสีธรรมชาติเจดสียังน้อย ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสี ธรรมชาติไม่หลากหลายเจดสี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอนจึงต้องการพัฒนาผ้าไหมโบราณย้อมสีธรรมชาติที่ เป็นสีเอกลักษณ์ประจำกลุ่ม ได้แก่ ผ้าไหมย้อมครามที่ให้โทนสีฟ้าอ่อน ฟ้าเข้มและสีน้ำเงิน โทนสีแดง ชมพู เหลือง และดำ และต้องการพัฒนาลายเอกลักษณ์ประจำหมู่บ้าน ได้แก่ บัวบอน และมีต้นไม้มงคลประจำอำเภอสำโรง คือ ต้น สำโรง ซึ่งเป็นต้นไม้มงคล จึงต้องการพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน รวมถึงต้องการพัฒนาฝีมือการ เย็บมือของสมาชิกกลุ่มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าไหม ดังนั้นโครงการนี้จึงต้องการพัฒนาหมู่บ้านผ้า ไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วทน.) โดยในปี 2563 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการก่อหม้อครามสูตรธรรมชาติและการย้อมเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติจากครามให้มีหลากหลาย เจดสี การย้อมสีทับและสืผสมด้วยสีธรรมชาติจากแม่สีหลักให้หลากหลายเจดสี การย้อมสีธรรมชาติให้หลากหลาย เจดสีด้วยโคลน ถ่ายทอดการทดสอบความคงทนของเส้นไหมย้อมสีธรรมชาติที่เหมาะสมกับชุมชนและสร้างแคตตาล็อกเจดสีธรรมชาติต้นแบบ และในปี 2564 (ต่อเนื่องปีที่ 2) ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีจากวัสดุหา ง่ายในท้องถิ่น ได้แก่ เปลือกเงาะ เปลือกมะพร้าว และ มะเกลือย้อมให้ดำเร็วภายใน 1 วัน ถ่ายทอดการออกแบบ ลายเอกลักษณ์บัวบอน และลายจาก ดอกใบ และผลต้นสำโรง ซึ่งเป็นชื่อพืชมงคลและเป็นชื่อของอำเภอสำโรง และ ย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนแล้วทอเป็นลายเอกลักษณ์บัวบอนย้อมสีธรรมชาติที่ได้ มาตรฐาน พัฒนารูปแบบด้วยสีธรรมชาติโดยใช้เทคนิคด้อม และ Ecoprint ทำ Color ID-label ร่วมกับกรมวิทยา ศาสตร์บริการ (วศ.) และการขายผ่าน Fanpage facebook ระยะที่ 1 และ ในปี 2566 ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนา สีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผสมที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เจดสี เดิม สร้างรายได้เพิ่มอีกทางหนึ่ง พัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อ สร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และถ่ายทอด การจัดจำหน่ายผ่าน Fanpage facebook ระยะที่ 2 ซึ่งจะเป็นการต่อยอดและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านผ้าไหมโบราณย้อมสีธรรมชาติ ที่มีเอกลักษณ์ เป็นการส่งเสริมให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

7. วัตถุประสงค์ :

- 1) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอนด้วยวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี
- 2) เพื่อพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอนให้มีนวัตกรรม สามารถ ผลิตสินค้าออกสู่เชิงพาณิชย์ได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน
- 3) เพื่อพัฒนาต่อยอดและอนุรักษ์ภูมิปัญญาการทอผ้าไหมลายโบราณ และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านผ้า ไหมย้อมสีธรรมชาติที่มีอัตลักษณ์

8. กลุ่มเป้าหมาย :

วิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน เลขที่ 88 หมู่ที่ 2 ตำบลบอน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี
ค่าละติจูด 15.067759 ค่าลองติจูด 104.792691

9. ระยะเวลาดำเนินงาน :

ปี 2563-2566 (ต.ค. 62 - ก.ย. 66)

ปี 2563

- 1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการก่อกำหนดมาตรฐานตราสินค้า การดูแลหม้อครามและการย้อมเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติจากครามให้มีหลากหลายเฉดสี
- 2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีทับและสีผสมด้วยสีธรรมชาติจากแม่สีหลักให้หลากหลายเฉดสี
- 3) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีธรรมชาติให้หลากหลายเฉดสีด้วยโคลน
- 4) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการทดสอบความคงทนของเส้นไหมย้อมสีธรรมชาติที่เหมาะสมกับชุมชนและสร้างแคตตาล็อกเฉดสีธรรมชาติต้นแบบ

ปี 2564

- 1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีดำจากวัสดุหาง่ายในท้องถิ่น ให้ดำเร็วใน 1 วัน
- 2) ถ่ายทอดการออกแบบลายเอกลักษณ์บัวบอนย้อมสีธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 3) พัฒนารูปลักษณ์ด้วยสีธรรมชาติโดยใช้เทคนิคมัดย้อม และ Ecoprint
- 4) ทำ Color ID-label ร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.)
- 5) ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Application Fanpage facebook เบื้องต้น ระยะที่ 1

ปี 2566

- 1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม
- 2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน
- 3) ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ
- 4) ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Fanpage facebook ระยะที่ 2

10. ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

ห่วงโซ่คุณค่าด้าน วทน. (Infographics)

ผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน (ต่อเนื่องปีที่ 3)

วิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน ชุมชนมีฝีมือในการทอผ้าโบราณที่เป็นเอกลักษณ์ ฝีมือ ประณีตและสวยงามมายาวนาน **ผลิตภัณฑ์หลัก** ได้แก่ ผ้าไหมกาบบัว ผ้าไหมมัดหมี่ ชินทิวมุก จกดาว สร้อยดอกหมาก สร้อยดอกพริ้วและตีนตวย

การย้อมสีธรรมชาติเจดสียังน้อย ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสีธรรมชาติไม่หลากหลายเจดสี ไม่มีเอกลักษณ์และนวัตกรรม

ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอนด้วย

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วทน.)

กิจกรรม ปีที่ 1 (2563)

- 1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการก่อหม้อครามสูตรธรรมชาติ การดูแล หม้อครามและการย้อมเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติจากครามให้มี หลากหลายเจดสี
- 2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีทับและสีผสมด้วยสีธรรมชาติ จากแม่สีหลักและโคลนให้หลากหลายเจดสี
- 4) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการทดสอบความคงทนของเส้นไหมย้อม สีธรรมชาติที่เหมาะสมกับชุมชนและสร้างแคตตาล็อกเจดสี ธรรมชาติต้นแบบ

กิจกรรม ปีที่ 3 (2566)

- 1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืช เอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการ ใช้งาน ย้อมซ้ำได้เจดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่มอีกทางหนึ่ง
- 2) พัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์ บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจาก ใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน
- 3) เพื่อถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- 4) ถ่ายทอดการจำหน่ายผ่าน facebook ระยะที่ 2

กิจกรรม ปีที่ 2 (2564)

- 1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีดำจาก วัสดุหาง่ายในท้องถิ่นได้แก่ เปลือกเงาะ เปลือกมะพร้าว และ มะเกลือ ให้ดำเร็ว ภายใน 1 วัน
- 2) ออกแบบลายเอกลักษณ์บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบ สำโรงโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 3) Color ID-label ร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์ บริการ (วศ.)
- 4) พัฒนาบรรจุภัณฑ์ด้วยสีธรรมชาติโดยใช้ เทคนิคมัดย้อม และ Ecoprint

ผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติ บ้านบอนที่มีนวัตกรรมและอัตลักษณ์ ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถ พึ่งตนเองได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

11. แผนธุรกิจ : Business Model Canvas

1. Customer Segment

ลูกค้าคือ ร้านขายส่งประจำ ลูกค้าประจำที่มาซื้อที่กลุ่ม ลูกค้าเป็นกลุ่มรักผ้าไทยและสืบทอดชาติ

2. Value Propositions

เป็นผ้าโบราณ มีเอกลักษณ์ มี Story ฝีมือประณีต ย้อมสีธรรมชาติ

3. Channels

โทรศัพท์ facebook, line Youtube และกิจกรรมตามหน่วยงานภาครัฐจัดขึ้น

4. Customer Relationships

สร้างความสำคัญให้กับลูกค้า Member, ลูกค้า Premium

5. Revenue Streams

ขายผลิตภัณฑ์ผ่าน ร้านประจำ facebook และ line

6. Key Activities

เป็นแหล่งเรียนรู้กระบวนการที่เป็นเอกลักษณ์ และเน้นผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์รักษ์โลก

7. Key Resources

เครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการทอที่เป็นระบบไฟฟ้า ได้แก่ โกงมัดหมี่ โกงมัดหมี่ หลักชั้น เครื่องสาวไหม เครื่องกรอไหม เครื่องขึ้น เครื่องปั่นหัวทูก และมัดไหม และเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการทอที่เป็นระบบ Manual

8. Key Partners

การขนส่งทางไปรษณีย์หรือเคอรี่ กลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ทำหน้าที่เป็น Admin ในการขายผ่านออนไลน์

9. Cost Structure

ต้นทุน ได้แก่ ค่าเส้นไหมที่เป็นเส้นยืน เส้นพุ่ง ดิ้นเงิน ดิ้นทองและสีย้อมธรรมชาติ

เงินทุนมาจากการรวมหุ้นจากสมาชิก

12. การดำเนินโครงการ :

12.1 เทคโนโลยีและวิธีดำเนินงาน

เทคโนโลยี/องค์ความรู้ด้าน วทน.	ชื่อวิทยากร/ทีมงาน	กระบวนการถ่ายทอด ¹
1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมผ้าได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม	ผศ.ดร.สุตาพร ตั้งควนิช	การบรรยาย การสาธิตและฝึกปฏิบัติ จำนวน 3 ครั้งๆ ละ 1 วัน
2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณ เอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอกไม้ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน	ผศ.ดร.สุตาพร ตั้งควนิช และ วิทยากรภายนอก	การบรรยาย การสาธิตและฝึกปฏิบัติ จำนวน 3 ครั้งๆ ละ 1 วัน
3) ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ผศ.ดร.สุตาพร ตั้งควนิช และ วิทยากรภายนอก	การบรรยาย การสาธิตและฝึกปฏิบัติ จำนวน 1 ครั้งๆ ละ 1 วัน
4) ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Fanpage facebook ระยะที่ 2	ดร.ชูเกียรติ พงศ์พนา พิพัฒน์ และ ผศ.ดร.สุตาพร ตั้งควนิช	การบรรยาย การสาธิตและฝึกปฏิบัติ จำนวน 1 ครั้งๆ ละ 1 วัน

สื่อที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี มีดังนี้

- การบรรยาย จะมีเอกสารประกอบการบรรยายเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อที่บรรยาย ขั้นตอน วิธีทำ เป็นต้น
- การสาธิต ทำการสาธิตโดยวิทยากร
- ฝึกปฏิบัติ จะลงมือทำโดยผู้เข้ารับการถ่ายทอดโดยมีวิทยากรคอยช่วยเหลือแนะนำ

การติดตามและประเมินผล จะประเมินจากชิ้นงานที่ได้ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ โดยประเมินทุก 3 เดือน

- การทดสอบความรู้ก่อนและหลัง การติดตาม/ประเมินผล

12.2 แผนการดำเนินงาน (ระบุให้สอดคล้องกับข้อ 12.1) ** ปีที่ดำเนินการ คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2567

ปีที่ 3 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

รวมทั้งสิ้นเป็นเงินจำนวน 203,760 บาท

13. ผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2566

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2564	2566
1. จำนวนผู้รับบริการ	คน	50	50	50
2. จำนวนเทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอด ระบุชื่อ (เทคโนโลยีหลัก/รอง) 2.1 เทคโนโลยี..... ปีที่ถ่ายทอด...2563..... เทคโนโลยีหลัก 1) การก่อหม้อครามสูตรธรรมชาติ การดูแลหม้อครามและการย้อมเส้นไหม ด้วยสีธรรมชาติจากครามให้มีหลากหลายเฉดสี (ฟ้า-น้ำเงิน) 2) การย้อมสีทับและสีผสมด้วยสีธรรมชาติจากแม่สีหลักให้หลากหลายเฉดสี 3) การย้อมสีธรรมชาติให้หลากหลายเฉดสีด้วยโคลน 4) การทดสอบความคงทนของเส้นไหมย้อมสีธรรมชาติที่เหมาะสมกับชุมชน และสร้างแคตตาล็อกเฉดสีธรรมชาติต้นแบบ 2.2 เทคโนโลยี.....ปีที่ถ่ายทอด...2564..... เทคโนโลยีหลัก 1) การย้อมสีดำจากวัสดุหาง่ายในท้องถิ่น ให้ดำเร็วใน 1 วัน 2) ถ่ายทอดการออกแบบลายเอกลักษณ์บัวบอนย้อมสีธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 3) ทำ Color ID-label ร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) 4) ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Application facebook เบื้องต้น ระยะที่ 1 5) พัฒนารรจภัณฑ์ด้วยสีธรรมชาติโดยใช้เทคนิคมัดย้อม และ Ecoprint 2.3 เทคโนโลยี.....ปีที่ถ่ายทอด...2566..... เทคโนโลยีหลัก 1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม 2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน 3) ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Fanpage facebook ระยะที่ 2	เรื่อง	4	3	3

3. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่จากกระบวนการพัฒนา/ต่อยอด(ระบุชื่อผลิตภัณฑ์)	ผลิตภัณฑ์			
3.1 การก่อหม้อครามสูตรธรรมชาติ การดูแลหม้อครามและการย้อมเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติจากครามให้มีหลากหลายเฉดสี (ฟ้า-น้ำเงิน)	สูตร	3		
3.2 การย้อมสีทับและสีผสมด้วยสีธรรมชาติจากแม่สีหลักให้หลากหลายเฉดสี	เทคนิค	3		
3.3 การย้อมสีธรรมชาติให้หลากหลายเฉดสีด้วยโคลน				
3.4 การทดสอบความคงทนของเส้นไหมย้อมสีธรรมชาติที่เหมาะสมกับชุมชนและสร้างแคตตาล็อกผลิตภัณฑ์ต้นแบบ โดยทำ Color ID-label ร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.)	เทคนิค	2		
3.5 การย้อมสีดำจากวัสดุหาง่ายในท้องถิ่นให้ดำเร็วใน 1 วัน	เทคนิค		2	
3.6 การออกแบบลายเอกลักษณ์บัวบอนย้อมสีธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	เอกลักษณ์		2	
3.7 ทำ Color ID-label ร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.)	สี		2	
3.8 ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Application line เบื้องต้น ระยะที่ 1	Application		1	
3.7 พัฒนารูปร่างผลิตภัณฑ์ด้วยสีธรรมชาติโดยใช้เทคนิคมัดย้อม และ Ecoprint	กระบวนการ		2	
3.9 ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผสมที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม	สี			2
3.10 ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน	ลาย			2
3.11 ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ลาย			2
3.12 ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Fanpage facebook ระยะที่ 2	Application			1
4. จำนวนผู้รับบริการที่สามารถเป็นวิทยากรในแต่ละเทคโนโลยี	คน	6	6	6
5. ประมาณการผู้รับบริการที่นำเทคโนโลยี/องค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์	คน	50	50	50
6. ฝ่ายย้อมสีธรรมชาติที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	มาตรฐาน	1	1	1
7. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	80	80
8. ประมาณการมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น	บาท	972,000	972,000	972,000

14. หน่วยงานสนับสนุน

ชื่อหน่วยงานสนับสนุน	รูปแบบการสนับสนุน
สาขาวิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	วิทยากร
วิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน เลขที่ 88 หมู่ที่ 2 ตำบลบอน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี	สถานที่

15. ผลกระทบ

15.1 เศรษฐกิจ

- กรณี เพิ่มรายได้

เป้าหมายการผลิต/การให้บริการ

1. ผลิตภัณฑ์ต้นตวย

กำลังการผลิตต่อเดือน 50 เมตรๆ ละ 1,000 บาท = 50,000 บาทต่อเดือน

2. ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่กาบบัว

กำลังการผลิตต่อเดือน 6 ผืนๆ ละ 5,000 บาท = 30,000 บาทต่อเดือน

3. ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมโบราณสร้อยดอกหมากและสร้อยดอกพราวด์

กำลังการผลิตต่อเดือน 6 ผืนๆ ละ 5,000 บาท = 30,000 บาทต่อเดือน

4. ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมโบราณทิวมุกจกดาว

กำลังการผลิตต่อเดือน 4 ผืนๆ ละ 13,000 บาท = 52,000 บาทต่อเดือน

รวมจำนวนเงินจากกำลังการผลิตต่อเดือน 162,000 บาท

รวมจำนวนเงินจากกำลังการผลิตต่อปี 1,944,000 บาท

ยอดการทำกำไรต่อปี 972,000 บาท

- กรณี ลดรายจ่าย

- อธิบายวิธีการคิดคำนวณ -

ไม่ต้องซื้อสีเคมี

15.2 สังคม (เช่น เกิดการจ้างงาน ลดการย้ายถิ่นฐาน ครอบครัวเป็นสุข เป็นต้น)

ในด้านสังคมจะเกิดอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น ลดการย้ายถิ่นฐานของคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีครอบครัวที่มีความสุข เป็นการลดปัญหาสังคมอีกทางหนึ่ง เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติ เครือข่ายผู้ทอ ผู้ย้อม ผู้ที่สามารถแปรรูปได้และผู้จำหน่ายที่เข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

15.3 สิ่งแวดล้อม (เช่น การลดปัญหามลพิษ การเพิ่มพื้นที่ป่า การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น)

เป็นการใช้สีที่มาจากธรรมชาติ ลดการใช้สารเคมีที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม

16. งบประมาณขอรับการสนับสนุน

จำนวนทั้งสิ้น 652,340 บาท (รวมทุกปีที่ขอรับงบประมาณ)

ปีที่ 1 พ.ศ. 2563 จำนวน 220,000 บาท

ปีที่ 2 พ.ศ. 2564 จำนวน 228,580 บาท

ปีที่ 3 พ.ศ. 2566 จำนวน 203,760 บาท

รายการงบประมาณ ดังนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 203,760 บาท (สองแสนสามพันเจ็ดร้อยหกสิบบาทถ้วน)
ประกอบด้วย

กิจกรรม	รายการค่าใช้จ่าย	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน (บาท)
1. ประชุมชี้แจงการดำเนินงานสำรวจ อุปกรณ์/ความต้องการ และปัญหา จัดเวที เสนอร่วมกับชุมชน	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	1 ครั้ง	2,500	2,500
	ค่าตอบแทนวิทยากร	1 คน* 6 ชม.*	600	3,600
	ค่าเบี้ยเลี้ยงผู้ช่วยวิทยากร	3 คน* 1 ครั้ง	240	720
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ* 50 คน * 1 ครั้ง	30	3,000
	ค่าอาหารกลางวัน	50 คน * 1 ครั้ง	80	4,000
	ค่าเอกสาร	50 ชุด	10	500
2. ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมผ้าได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม	ค่าอาหารกลางวัน	50 คน * 3 ครั้ง	80	12,000
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ* 50 คน * 3 ครั้ง	30	9,000
	ค่าตอบแทนวิทยากร	1 คน* 6 ชม. * 3 ครั้ง	600	10,800
	ค่าเบี้ยเลี้ยงผู้ช่วยวิทยากร	3 คน* 3 ครั้ง	240	1,440
	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	1 คัน 3 ครั้ง	2,500	7,500
	ค่าวัสดุพืชใบและเปลือกต้นสำโรง	10 กระสอบ* 3 ครั้ง	200	6,000
	ค่าเส้นไหม	1 กก.	2,900	2,900
	ค่าแก๊ส	1 ถัง* 3 ครั้ง	450	1,350
	ขวดสำหรับใส่สีผง	10 ใบ* 3 ครั้ง	30	900
	ค่าวัสดุในการทำสีผง	50 ชุด* 3 ครั้ง	30	4,500
	ค่าเอกสาร	50 ชุด	10	500
3. ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	1 คัน 3 ครั้ง	2,500	7,500
	ค่าอาหารกลางวัน	50 คน * 3 ครั้ง	80	12,000
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ* 50 คน * 3 ครั้ง	30	9,000
	ค่าตอบแทนวิทยากร	1 คน* 6 ชม. * 3 ครั้ง	600	3,600
	ค่าเบี้ยเลี้ยงผู้ช่วยวิทยากร	3 คน* 3 ครั้ง	240	2,160
	ค่าที่พักวิทยากร	1 คน*1 คืน* 1 ครั้ง	500	500
	ค่าออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบ	1 ชุด	8,000	8,000
	ค่าเส้นไหมทอผ้าต้นแบบ	8 กก.	2,900	23,200

	ค่าวัสดุพืชใบและเปลือกต้นสำโรง	6 กระสอบ	200	1,200
	ค่าคราม	10 กก.	150	1,500
	ค่าน้ำต่างซีเมนต์	30 ลิตร	30	900
	ค่าสารช่วยติดสี ได้แก่ มะขาม ปูน สารส้ม สนิม	1 ชุด	900	900
	ค่าทอผ้าลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์ บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรง ย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและคราม ต้นแบบ	1 หูก	15,000	15,000
	ค่าแก๊ส	1 ถัง	450	450
4. ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหม ด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและ อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	2 คัน 1 ครั้ง	2,500	5,000
	ค่าอาหารกลางวัน	50 คน * 1 ครั้ง	80	4,000
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ* 50 คน * 1 ครั้ง	30	3,000
	ค่าตอบแทนวิทยากร	1 คน* 6 ชม. * 1 ครั้ง	600	3,600
	ค่าเบี้ยเลี้ยงผู้ช่วยวิทยากร	3 คน* 1 ครั้ง	240	720
	ค่าวัสดุในการเย็บ ได้แก่ เข็ม ด้าย สะดึง กรรไกร	50 ชุด	100	5,000
	ค่าผ้าในการฝึกเย็บ	50 ชุด	90	4,500
5. ถ่ายทอดการจัดจำหน่าย ผ่าน facebook ระยะที่ 2	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	2 คัน 1 ครั้ง	2,500	5,000
	ค่าอาหารกลางวัน	50 คน * 1 ครั้ง	80	4,000
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ* 50 คน * 1 ครั้ง	30	3,000
	ค่าตอบแทนวิทยากร	1 คน* 6 ชม. * 1 ครั้ง	600	3,600
	ค่าเบี้ยเลี้ยงผู้ช่วยวิทยากร	3 คน* 1 ครั้ง	240	720
	ค่าที่พักวิทยากร	1 คน*1 คืน*	500	500
6 ค่าใช้จ่ายในการติดตาม ประเมินผล และรายงานผล	การติดตาม ประเมินผล	1 ครั้ง	1,500	1,500
	รายงานผล	5 เล่ม	500	2,500
รวมเป็นเงินจำนวนทั้งหมด 203,760 บาท (สองแสนสามพันเจ็ดร้อยหกสิบบาทถ้วน)			203,760	

*ถัวเฉลี่ยค่าใช้จ่ายทุกรายการ

หมายเหตุ

- ขอความร่วมมือเครือข่ายคลินิกเทคโนโลยีไม่คิดค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าธรรมเนียมหักเข้าหน่วยงาน
- ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยง เบิกตามระเบียบและอัตราที่ทางราชการกำหนด
- ค่าจ้างออกแบบงานกับบุคคลภายนอก ให้ยึดความประหยัดงบประมาณเป็นหลักและแสดงหลักฐานการจ้างงานชัดเจน
- ค่าจ้างเหมาทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ให้แนบรายละเอียดอัตราค่าบริการ
- ค่าวัสดุ/อุปกรณ์ ค่าวัสดุสำนักงานที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ต้องให้รายละเอียดว่ามีวัสดุและอุปกรณ์อะไรที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ บางอย่างผู้ประกอบการสามารถร่วมออกค่าใช้จ่ายได้หรือไม่
- ค่าวัสดุการเกษตรค่าวัสดุวิทยาศาสตร์และสารเคมี ให้แจกแจงรายละเอียดว่าคืออะไร

17. การรายงานความก้าวหน้าติดตามและประเมินผล : ผู้รับผิดชอบโครงการต้องดำเนินการ ดังนี้

- (1) รายงานความก้าวหน้าโครงการผ่านระบบคลินิกเทคโนโลยีออนไลน์ (CMO) รายไตรมาส
- (2) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบสำรวจวัดความพึงพอใจผู้รับบริการในขณะจัดกิจกรรม ผ่าน google form <https://forms.gle/8a1SghvTppQorXFP9>
- (3) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบติดตามผลการนำไปใช้ประโยชน์หลังสิ้นสุดการดำเนินงานของโครงการ ก่อนจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ ผ่าน google form <https://forms.gle/gciEhebXRfiRMWhV7>
- (4) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องคำนวณมูลค่าทางเศรษฐกิจ และ B/C ratio ของโครงการ
- (5) จัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์พร้อมหนังสือส่งจากหน่วยงาน ไม่เกิน 30 วันหลังสิ้นสุดปีงบประมาณ (30 กันยายน) ยกเว้นมีเหตุจำเป็น หรือสุดวิสัย
- (6) การขอขยายเวลา หากคาดว่าโครงการจะไม่สามารถจัดกิจกรรมตามแผนที่วางไว้และมีความจำเป็นต้องขอขยายเวลา ผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดทำหนังสือขอขยายเวลาโดยผู้บริหารหน่วยงานเป็นผู้ลงนามในหนังสือถึง ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ก่อนวันที่ 15 กันยายน แจ้งให้ สป.อว. ทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

18. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ :

การจัดกิจกรรมหรือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการในรูปแบบต่างๆเช่น แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ จดหมายข่าว วารสาร และสื่ออื่นใด **ต้องมีข้อความและสัญลักษณ์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม** ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณปรากฏทุกครั้ง และโครงการยินดีให้ความร่วมมือเข้าร่วมจัดแสดงผลงานในกิจกรรมต่างๆ ตามที่ สป.อว. ร้องขอ พร้อมทั้งทำตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุในคู่มือการดำเนินงานฯ ทุกประการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาพร ตั้งควนิช)

ผู้เสนอโครงการ

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี)

หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน

หนังสือสำคัญฉบับนี้ให้ไว้แก่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าทอมือบ้านบอน

ที่ตั้ง : เลขที่ 88 หมู่ที่ 2 ตำบลบอน

อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34360

โทรศัพท์: โทรสาร: E-mail address :

เพื่อเป็นหลักฐานว่า ได้รับการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2549 เรียบร้อยแล้ว

รหัสทะเบียน 4-34-22-08/1-0001

ให้ไว้ ณ วันที่ 7 เดือนธันวาคม พุทธศักราช 2548

ลงชื่อ.....นายทะเบียน

(นายศักดิ์พร สุวรินทร์ทอง)

เกษตรอำเภอ

สำนักงาน เกษตรอำเภอสำโรง

จังหวัดอุบลราชธานี

หมายเหตุ:

- (1) วิสาหกิจชุมชน และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ต้องแจ้งก านประสงค์ที่จะดำเนินการต่อไป ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นปีปฏิทินทุกปี หากไม่แจ้งเป็นเวลาด 2 ปีติดต่อกัน อาจถูกถอนชื่อออกจากทะเบียน
- (2) การเลิกกิจการ จัดต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ประสงค์จะเลิกกิจการ

บทที่ 2

การดำเนินการ

การดำเนินงานโครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน วิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน เลขที่ 88 หมู่ที่ 2 ตำบลบอน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี ประธานกลุ่ม คือ นางชนิษฐา ลาพรหมมา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 2) เพื่อพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอนให้มีนวัตกรรม สามารถผลิตสินค้าออกสู่เชิงพาณิชย์ได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน
- 3) เพื่อพัฒนาต่อยอดและอนุรักษ์ภูมิปัญญาการทอผ้าไหมลายโบราณ และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติที่มีอัตลักษณ์

โดยได้ดำเนินการดังนี้

กิจกรรมในโครงการ ปี 2566

- 1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เน็ดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม
- 2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน
- 3) ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ
- 4) ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Fanpage facebook ระยะที่ 2 (สร้าง story เกี่ยวกับพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรงและลายเอกลักษณ์บัวบอน บน Tiktok เพื่อขาย story (หมายเหตุ ปรับตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเยี่ยมโครงการฯ))

สื่อที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี มีดังนี้

- การบรรยาย จะมีเอกสารประกอบการบรรยายเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อที่บรรยาย ขั้นตอน วิธีทำ เป็นต้น
- การสาธิต ทำการสาธิตโดยวิทยากร
- ฝึกปฏิบัติ จะลงมือทำโดยผู้เข้ารับการถ่ายทอดโดยมีวิทยากรคอยช่วยเหลือแนะนำ

การติดตามและประเมินผล จะประเมินจากชิ้นงานที่ได้ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ โดยประเมินทุก 3 เดือน

- การทดสอบความรู้ก่อนและหลัง การติดตาม/ประเมินผล

ตารางที่ 2.1 กิจกรรม

ว.ด.ป.	กิจกรรม	วิธีดำเนินการ	วิทยากร	จำนวน ผู้เข้าร่วม (คน)
วันที่ 27 เมษายน 2566	กิจกรรมที่ 1 -ประชุมชี้แจงการดำเนินงาน และถ่ายทอดเทคโนโลยีและ พัฒนาศูนย์ธรรมชาติจากพืช เอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็น สิ่งของที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้ งาน สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม	-จัดประชุมชี้แจงการ ดำเนินงาน และถ่ายทอด เทคโนโลยีและพัฒนาศูนย์ ธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็น สิ่ง ของที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้ งาน สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม	ผศ.ดร.สุดาพร ตั้งควนิช	20 คน
วันที่ 4 กรกฎาคม 2566	กิจกรรมที่ 2 -ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนา ต่อยอดการออกแบบลายโบราณ เอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และ ดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสี ธรรมชาติจากใบสำโรงและคราม ต้นแบบที่ได้มาตรฐาน	-ถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยการ อบรมเชิงปฏิบัติการและฝึก ปฏิบัติการย้อมสีธรรมชาติ จากใบสำโรงและคราม ต้นแบบที่ได้มาตรฐาน	ผศ.ดร.สุดาพร ตั้งควนิช	21 คน
วันที่ 13 กรกฎาคม 2566	กิจกรรมที่ 3 -ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	-ถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยการ อบรมเชิงปฏิบัติการและฝึก ปฏิบัติเย็บผ้าด้วยมือลวดลาย ต่างๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และอนุรักษ์ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	นางฉลวย ชูศรีสัต ยา นางอำพร มุข ดา นางขวัญเดือน ท่ามา ผศ.ดร.สุดาพร ตั้งควนิช	23 คน
วันที่ 15 กันยายน 2566	กิจกรรมที่ 4 ถ่ายทอดการจัด จำหน่ายผ่าน Application Fanpage facebook เบื้องต้น ระยะ ที่ 2 เพื่อเป็นการส่งเสริม ศักยภาพการตลาดดิจิทัลให้กับ ชุมชน	สร้าง story เกี่ยวกับพืช เอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง และลายเอกลักษณ์บัวบอน บน Tiktok เพื่อขาย story (หมายเหตุ ปรับตาม คำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจเยี่ยมโครงการฯ)	ผศ.ดร.สุดาพร ตั้งควนิช	15 คน

รายชื่อผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	กิจกรรมที่			
			1	2	3	4
1	นางชนิษฐา ลาพรมมา	126 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	✓
2	นางสุพิศ บุญมาทน	45 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	✓
3	นางวิชุดา จันทะภรณ์	126 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	✓
4	นางมโนลักษณ์ จิตราญเคราะห์	47 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	✓
5	นางเสงี่ยม ปัตถาพิมพ์	64 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	✓
6	นางสาวพิกุลทอง ลาพรมมา	88 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	-	✓	✓	✓
7	นางเสาร์ นนทเสน	56 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	-	✓	-
8	นางหน่าน พุดอุดม	57 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	-
9	นางดวงตา ดวงโสดา	60/1 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	✓
10	นางบุญตา พรหมทา	85 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	-
11	นางสาวนิรัญญา บุญมาทน	45 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	-
12	นางผา เลขสันต์	60 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	-	✓	✓
13	นางนงลักษณ์ สุวรรณคำ	94 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	-	✓	✓	✓
14	นางหงส์ทอง เครือแก้ว	123 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	-	✓	✓	✓
15	นางดอกจันทร์ ลาพรมมา	27 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	✓
16	นางสังวาล บุญมาทน	151 ม.1 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	✓
17	นางคุณ ปัตถาพิมพ์	95 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	-
18	นางมัตสา ดวงโสดา	73 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	-
19	นางอำพร ยุระวงศ์	81 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	-	✓	-
20	นางหนูดำ พรหมทา	34 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	✓
21	นางประนอม โมลาศรี	11 ม.1 ต.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	✓
22	นางหมาง บุญมานันท์	90 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	✓	-
23.	นางแฝง วงษ์คำกู่	83 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	✓	✓	-	✓
24	นางเพ็ญประภา บุระภรณ์	45 ม.2 บ.บอน อ.ลำโรง จ.อุบลราชธานี	-	✓	✓	-

ข้อมูลผู้เข้าร่วมโครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน

1	เพศ	ชาย	-	-
		หญิง	24	100
2	อายุ	10-20	-	-
		21-30	-	-
		31-40	2	8.33
		41-50	5	20.83
		51-60	10	41.67
		มากกว่า 60	7	29.17
		ไม่กรอกข้อมูล	-	-
		อายุต่ำสุด (ปี)	31	-
		อายุสูงสุด (ปี)	78	-
3	อาชีพหลัก	รับราชการ		
		พนักงานรัฐวิสาหกิจ		
		เกษตรกร	23	95.83
		โอท็อป		
		แม่บ้าน		
		พนักงานธุรกิจเอกชน		
		รับจ้าง	1	4.17
		วิสาหกิจชุมชน		
		ค้าขาย		
		อื่น ๆ		
4	ระดับการศึกษาสูงสุด	ประถม	10	41.67
		มัธยมต้น	9	37.50
		มัธยมปลาย/ปวช.	5	20.83
		ปวส./อนุปริญญา		
		ปริญญาตรี		
		สูงกว่าปริญญาตรี		
		อื่น ๆ	-	-

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลผู้เข้าร่วมโครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน

ลำดับที่	หัวข้อ	รายละเอียด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5	รายได้ต่อเดือน	น้อยกว่า 1,000 บาท		
		1,001-2,000 บาท		
		2,001-3,000 บาท	1	4.17
		3,001-4,000 บาท	17	70.83
		4,001-5,000 บาท	3	12.50
		5,001-6,000 บาท	3	12.50
		6,001-7,000 บาท		
		7,001-8,000 บาท		
		8,001-9,000 บาท		
		9,001-10,000 บาท		
		มากกว่า 10,000 บาท		
		รายได้เฉลี่ย (บาท/เดือน)		
6	ทราบข่าวครั้งแรกจากแหล่งใด	จดหมายเชิญ	-	-
		ทางอินเทอร์เน็ต		
		การแนะนำ/คนรู้จัก	20	83.33
		ป้ายประกาศโฆษณา		
		สื่อสารมวลชน		
		หน่วยงานในท้องถิ่น	4	16.67
		เจ้าหน้าที่ของรัฐ		
		อื่น ๆ		
7	เคยได้รับการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีจากทางคลินิกเทคโนโลยีนี้หรือไม่	เคย	24	100
		ไม่เคย	-	-

บทที่ 3

ผลการประเมินความพึงพอใจและการปรับปรุงหลักสูตร

การดำเนินการโครงการ ผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน (ต่อเนื่องปีที่ 3) ณ. วิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน เลขที่ 88 หมู่ที่ 2 ตำบลบอน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีกิจกรรมดังนี้

1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม ผู้วิจัยได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม ในวันที่ 27 เมษายน 2566 จำนวนผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งหมด 20 คน ผลการดำเนินงาน พบว่า เฉดสีที่ได้จากสีย้อมธรรมชาติแบบผงจากใบสำโรง ได้แก่ สีเขียวอ่อน สีเขียวขี้ม้า สีน้ำตาลและสีน้ำตาลทอง กระบวนการผลิตสีผงเหมาะสมกับชุมชน สามารถนำไปผลิตได้เอง สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม และเก็บไว้ใช้ได้ตลอดปี (ภาพที่ 2.1) กระบวนการผลิตสีผงเหมาะสมกับชุมชน สามารถนำไปผลิตได้เอง สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม และเก็บไว้ใช้ได้ตลอดปี ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อการซักล้างและความคงทนของสีต่อแสงโดยเฉลี่ย พบว่า อยู่ในระดับ ดี-ดีมาก (4-5) ผลการประเมินความพึงพอใจและการปรับปรุงหลักสูตรหลักสูตรเฉลี่ยมีค่าคิดเป็นร้อยละ 94.44 คือ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (4.72) การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์คิดเป็นร้อยละ 95 ความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 100 คือ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ตารางที่ 3.1)

ภาพที่ 3.1 เฉดสีที่ได้จากใบต้นสำโรงสดและสีผง

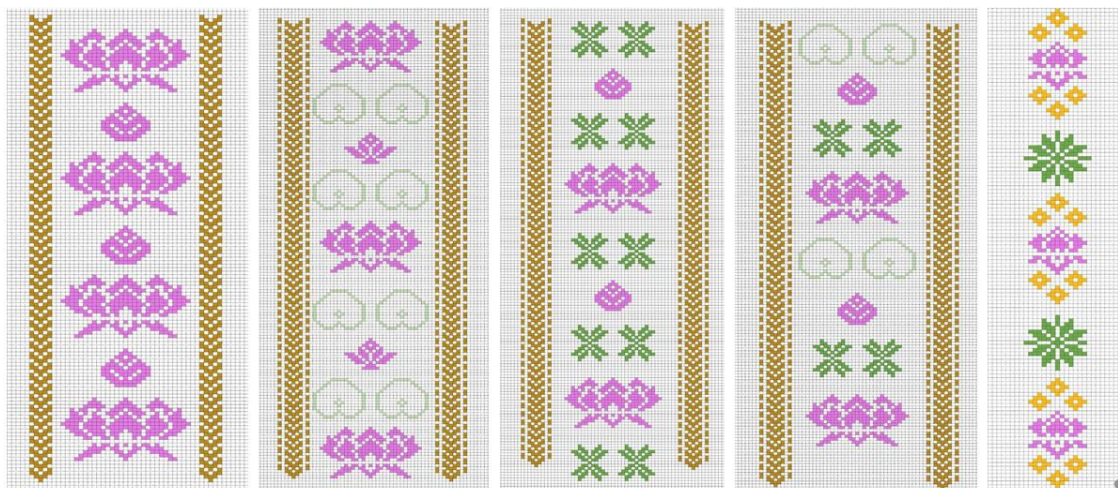
ตารางที่ 3.1 ผลการประเมินความพึงพอใจและการปรับปรุงหลักสูตร วันที่ 27 เมษายน 2566

ลำดับที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ความพึงพอใจ (เฉลี่ย)	ระดับความพึงพอใจ
		5	4	3	2	1		
1	ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ	20					100	มากที่สุด
2	เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	20					100	มากที่สุด
3	สิ่งอำนวยความสะดวก	17	3				85	มากที่สุด
4	การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	19	1				95	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร	20					100	มากที่สุด
6	ความเหมาะสมของวิทยากร	20					100	มากที่สุด
7	ระยะเวลาการอบรม	17	2				85	มากที่สุด
8	ช่วงเวลาการอบรม	17	3				85	มากที่สุด
9	ความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่าย	20					100	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย						4.72	มากที่สุด
	ร้อยละของความพึงพอใจ						94.44	

หมายเหตุ ระดับความพึงพอใจ 0.00-1.50 = น้อยที่สุด, 1.51-2.50 = น้อย, 2.51-3.50 = ปานกลาง, 3.51-4.50 = มาก, 4.51-5.00 = มากที่สุด

2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในวันที่ 4 กรกฎาคม 2566 จำนวนผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งหมด 21 คน ได้ถ่ายทอดลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรง จำนวนทั้งสิ้น 5 แบบ โดยใช้เทคนิคการพล็อตกราฟ (ภาพที่ 3.2) วิสาหกิจชุมชนสามารถนำลายเอกลักษณ์บัวบอนไปใช้โดยใช้เทคนิคการมัดหมี่ ชิดและจก และได้ถ่ายทอดการก่อหม้อครามสูตรน้ำผลไม้ ได้แก่ สูตรน้ำมะขามและกล้วยน้ำหว้าที่เหมาะสมกับการย้อมเส้นไหม เพื่อเตรียมความพร้อมในการผลิตผ้าไหมโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนต้นแบบ 2 ต้นแบบ ผ้าไหมโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนต้นแบบที่ 1 ใช้เส้นยืนเป็นสีน้ำตาลและเขียวขี้ม้าย้อมจากใบสำโรง และเส้นพุ่งเป็นสีม่วงได้จาก เส้นไหมย้อมครามและครั้งและจกจากใบสำโรงสีเขียวที่ย้อมด้วยแก่นเขาย้อมทับด้วยคราม จกดาวสีแดงจากครั้ง และชิดลายสร้อยดอกพราวด้วยสีฟ้าจากคราม ผ้าไหมโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนต้นแบบที่ 2 ใช้เส้นยืนเป็นสีชมพูอ่อนจากครั้ง เส้นพุ่งมัดหมี่เป็นลายดอกบัวบอนตูมและดอกบัวบอนบานย้อมคราม และชิดเป็นลายข่อยย้อมสีเหลืองจากเข (ภาพที่ 3.2) ผลการประเมินความพึงพอใจและการปรับปรุงหลักสูตรเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 95.23 คือ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (4.76) การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์คิดเป็นร้อยละ 95.23 ความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 100 คือ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ภาพที่ 3.2 ลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนโดยใช้เทคนิคการพล็อตกราฟ

ภาพที่ 3.3 ตัวอย่างผ้าไหมโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนต้นแบบ

ตารางที่ 3.2 ผลการประเมินความพึงพอใจและการปรับปรุงหลักสูตร วันที่ 4 กรกฎาคม 2566

ลำดับที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ความพึงพอใจ (เฉลี่ย)	ระดับความพึงพอใจ
		5	4	3	2	1		
1	ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ	21					100	มากที่สุด
2	เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	21					100	มากที่สุด
3	สิ่งอำนวยความสะดวก	19	2				90.48	มากที่สุด
4	การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	20	1				95.23	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร	21					100	มากที่สุด
6	ความเหมาะสมของวิทยากร	21					100	มากที่สุด
7	ระยะเวลาการอบรม	18	3				85.71	มากที่สุด
8	ช่วงเวลาการอบรม	18	2	1			85.71	มากที่สุด
9	ความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่าย	21					100	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย						4.76	มากที่สุด
	ร้อยละของความพึงพอใจ						95.23	

3) ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้ดำเนินการถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2566 จำนวนผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งหมด 23 คน ลายเย็บมือที่ชุมชนได้รับการถ่ายทอดจากวิทยากร ได้แก่ ลายขามดแดง สามารถนำไปใช้ในการต่อตะเข็บ ลายหางตะกวดสามารถนำไปใช้ในการเย็บริมผ้า ลายตีนตะขาบสามารถนำไปใช้ในการต่อผ้า 2 ชั้น ให้ยึดติดกัน นอกจากนี้ยังมีลายโซ่ ลายไทยเชิงเทียน ลายขั้วตาแหลว ลายตะกวดและลายไทย เป็นต้น ซึ่งชุมชนสามารถนำไปประยุกต์ในการเย็บผ้าไหมที่เป็นผ้าถุง ใช้เย็บต่อหัวขึ้น ตีนขึ้น เพื่อสร้างรายได้เพิ่มและลดรายจ่าย รวมถึงประยุกต์ใช้ในการเสวเสื่อ ผ้าสไบและกระเป๋ได้ (ภาพที่ 3.4) ผลการประเมินความพึงพอใจและการปรับปรุงหลักสูตรเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 93.75 คือ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (4.76) การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์คิดเป็นร้อยละ 100 ความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 95.65 คือ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตารางที่ 3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจและการปรับปรุงหลักสูตร วันที่ 13 กรกฎาคม 2566

ลำดับที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ความพึงพอใจ (เฉลี่ย)	ระดับความพึงพอใจ
		5	4	3	2	1		
1	ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ	23					100	มากที่สุด
2	เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	23					100	มากที่สุด
3	สิ่งอำนวยความสะดวก	20	3				86.95	มากที่สุด
4	การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	23					100	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร	23					100	มากที่สุด
6	ความเหมาะสมของวิทยากร	23					95	มากที่สุด
7	ระยะเวลาการอบรม	19	3	1			82.60	มากที่สุด
8	ช่วงเวลาการอบรม	19	4				82.60	มากที่สุด
9	ความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่าย	22	1				95.65	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย						4.67	มากที่สุด
	ร้อยละของความพึงพอใจ						93.75	

4) ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Fanpage facebook ระยะที่ 2

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยสร้าง story เกี่ยวกับพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรงและลายเอกลักษณ์บัวบอน บน Tik tok เพื่อขาย story (หมายเหตุ ปรับตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเยี่ยมโครงการฯ เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2566 เนื่องจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน จำหน่ายให้กับร้านค้าประจำที่นำไปจำหน่าย หรือทอดตาม order)

ภาพที่ 3.5 ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเยี่ยมโครงการฯ

ภาพที่ 3.6 การสร้าง story เกี่ยวกับพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรงและลายเอกลักษณ์บ้านบอน บน Tik tok

ตารางที่ 3.4 ผลการประเมินความพึงพอใจและการปรับปรุงหลักสูตร วันที่ 15 กันยายน 2566

ลำดับที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ความพึงพอใจ (เฉลี่ย)	ระดับความพึงพอใจ
		5	4	3	2	1		
1	ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ	14	1				93.33	มากที่สุด
2	เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	15					100	มากที่สุด
3	สิ่งอำนวยความสะดวก	12	3				80	มากที่สุด
4	การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	14	1				93.33	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร	14	1				93.33	มากที่สุด
6	ความเหมาะสมของวิทยากร	15					100	มากที่สุด
7	ระยะเวลาการอบรม	12	3				80	มากที่สุด
8	ช่วงเวลาการอบรม	12	3				80	มากที่สุด
9	ความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่าย	14	1				93.33	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย						4.52	มากที่สุด
	ร้อยละของความพึงพอใจ						90.37	

ตารางที่ 3.4 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจและการปรับปรุงหลักสูตร ณ วันที่ วันที่ 15 กันยายน 2566 พบว่าผลการประเมินความพึงพอใจและการปรับปรุงหลักสูตรเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90.37 คือ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (4.52) การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์คิดเป็นร้อยละ 99.33 ความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลาและค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 99.33 คือ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

การติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ โครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 24 คน สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ดังตารางที่ 4.1 รายได้จากการทอผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติของผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นรายได้เสริมจากการทำเกษตรกรรม จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แสดงดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.1 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

คาดว่าจะสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ได้	24	100
ไม่ได้	-	
รวม	24	100

ตารางที่ 4.2 รายได้ของผู้เข้าร่วมโครงการ

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้หลัก	-	-
รายได้เสริม	24	100
รวม	24	100

ตารางที่ 4.3 รายได้ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี (N = 24)

ลำดับที่	รายได้ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น (บาท/เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	น้อยกว่า 1,000 บาท	-	-
2	1,001-2,000 บาท	-	-
3	2,001-3,000 บาท	-	-
4	3,001-4,000 บาท	2	25
5	4,001-5,000 บาท	18	75
6	5,001-6,000 บาท	2	8.33
7	6,001-7,000 บาท	2	8.33
8	7,001-8,000 บาท	-	-
9	8,001-9,000 บาท	-	-
10	9,001-10,000 บาท	-	-
11	มากกว่า 10,000 บาท	-	-
	รวม	24	100
รายได้คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 5,166 บาท/คน/เดือน			

ตารางที่ 4.4 รายจ่ายที่คาดว่าจะลดลงจากความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี (N = 24)

ลำดับที่	รายจ่ายที่คาดว่าจะลดลง (บาท/เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	น้อยกว่า 1,000 บาท	-	-
2	1,001-2,000 บาท	4	16.67
3	2,001-3,000 บาท	6	25
4	3,001-4,000 บาท	12	50
5	4,001-5,000 บาท	1	4.17
6	5,001-6,000 บาท	1	4.17
7	6,001-7,000 บาท	-	-
8	7,001-8,000 บาท	-	-
9	8,001-9,000 บาท	-	-
10	9,001-10,000 บาท	-	-
11	มากกว่า 10,000 บาท	-	-
	รวม	24	100
รายจ่ายคาดว่าจะลดลงเฉลี่ย 3,541.67 บาท/คน/เดือน			

ผลการประเมินรายได้ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ดังตารางที่ 4.3) ผู้เข้ารับการถ่ายทอดส่วนใหญ่คาดว่าจะรายได้จะเพิ่มขึ้น 4,001-5,000 บาท/คน/เดือนคิดเป็นร้อยละ 75 คาดว่ารายได้จะเพิ่มขึ้นเฉลี่ย เท่ากับ 5,166 บาท/คน/เดือน

ผู้เข้ารับการถ่ายทอดส่วนใหญ่คาดว่าจะสามารถลดรายจ่ายเท่ากับ 3,001-4,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือ 2,001-3,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 25 รายจ่ายที่คาดว่าจะลดลงจากความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยี เฉลี่ย 3,541.67 บาท/คน/เดือน ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.5 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เริ่มนำความรู้ไปใช้เมื่อใด		
1. หลังอบรมทันที	24	100
2. หลังอบรมภายใน 1 เดือน	-	-
3. หลังอบรมภายใน 3 เดือน	-	-
4. หลังอบรมภายใน 6 เดือน	-	-
นำความรู้ที่รับไปใช้ที่ไหน		
1. ใช้ในครอบครัว	-	-
2. ใช้ในชุมชน	24	100
3. ใช้ในที่ทำงาน	-	-
4. ใช้เมื่อมีโอกาส	-	-
นำความรู้ไปขยายผลด้านใด		
1. ประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่	5	20.83
2. เป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยี/เผยแพร่ต่อ	7	29.17
3. ให้บริการ/คำปรึกษา	-	-
4. อื่น ๆ (โปรดระบุ) นำไปผลิตผ้าไหมที่มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มและย้อมด้วยพืชเอกลักษณ์ของอำเภอสำโรง	24	100

จากตารางที่ 4.5 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ พบว่าผู้ที่ได้รับความรู้เริ่มนำความรู้ไปใช้ทันที 24 คน คิดเป็นร้อยละ 100 นำความรู้ที่รับไปใช้ที่ใช้ในชุมชนจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 100 นำความรู้ไปขยายผลด้านประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 เป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยี/เผยแพร่ต่อ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17 สามารถนำไปผลิตผ้าไหมที่มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มและย้อมด้วยพืชเอกลักษณ์ของอำเภอสำโรง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 100

บทที่ 5

สรุปผลการดำเนินโครงการตามข้อเสนอโครงการ

การดำเนินงานโครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน (ต่อเนื่องปีที่ 3) ณ. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน เลขที่ 88 หมู่ที่ 2 ตำบลบอน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 24 คน สรุปผลได้ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 เป้าหมายผลผลิต/ผลลัพธ์ และตัวชี้วัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ	ข้อมูลพื้นฐาน
1. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่นำเทคโนโลยีที่ได้รับการถ่ายทอดไปใช้ประโยชน์	หมู่บ้าน/ ชุมชน	1	1	โครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน (ต่อเนื่องปีที่ 3) ณ. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน เลขที่ 88 หมู่ที่ 2 ตำบลบอน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี
2. จำนวนผู้รับบริการที่สามารถเป็นวิทยากรในแต่ละเทคโนโลยี	คน	6		1. นางชนิษฐา ลาพรมมา 2. นางสุพิศ บุญมาทน 3. นางสาวทัศนีย์พร ลาพรมมา 4. นางเสงี่ยม ปัดถาพิมพ์ 5. นางสาวพิชญภา พุฒษา 6. นางวิชุดา จันทะกรณ์
3. ประมาณการผู้รับบริการที่นำเทคโนโลยี/องค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์	คน	24	24	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน
4. จำนวนเทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอดระบุชื่อเทคโนโลยี	เรื่อง	3	4	เทคโนโลยีหลัก 1. สี ย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีม่วงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม
1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีม่วงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม	สี	2	4	
2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนและดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสี	ลาย	2	5	2. พัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนและดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและคราม

ธรรมชาติจากใบสำโรงและคราม ต้นแบบที่ได้มาตรฐาน 3) ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Fanpage facebook ระยะที่ 2 (สร้าง story เกี่ยวกับพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรงและลายเอกลักษณ์บัวบน บน Tiktok เพื่อขาย story (หมายเหตุ ปรับตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเยี่ยมโครงการฯ))	ลาย เรื่อง	1 1	8 2	ต้นแบบที่ได้มาตรฐาน 3. การเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ ลายขามดแดง ลายหางตะกวด ลายตีนตะขาบ ลายโซ่ ลายไทยเชิงเทียน ลายขั้วตาแหลว ลายตะกวดและลายไทย 4. สร้าง story เกี่ยวกับพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรงและลายเอกลักษณ์บัวบน บน Tiktok เพื่อขาย story
5. จำนวนผลิตภัณฑ์จากกระบวนการพัฒนา/ต่อยอด(ระบุชื่อผลิตภัณฑ์) 1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เจดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม 2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและคราม ต้นแบบที่ได้มาตรฐาน 3) ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Fanpage facebook ระยะที่ 2 (สร้าง story เกี่ยวกับพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรงและลายเอกลักษณ์บัวบน บน Tiktok เพื่อขาย story (หมายเหตุ ปรับตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเยี่ยมโครงการฯ))	สี ลาย เรื่อง	2 2 1 1	4 5 8 2	1. สีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ใบต้นสำโรง ให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เจดสีเดิมอย่างน้อย 4 เจดสี 2. พัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบน และดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและคราม ต้นแบบที่ได้มาตรฐาน 5 ลาย (ดังภาพที่ 3.2 ลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบนโดยใช้เทคนิคการพล็อตกราฟ) 3. การเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ลาย ได้แก่ ลายขามดแดง ลายหางตะกวด ลายตีนตะขาบ ลายโซ่ ลายไทยเชิงเทียน ลายขั้วตาแหลว ลายตะกวดและลายไทย 4. สร้าง story เกี่ยวกับพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรงและลายเอกลักษณ์บัวบน บน Tik tok เพื่อ

				ขาย story 2 เรื่อง
6. ฝ่ายย้อมสีธรรมชาติที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	มาตรฐาน	1	1	กรมวิทยาศาสตร์บริการได้ออกค่ารหัสสี (Color ID) ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน ด้วยค่าการวัดสีตามระบบสี CIELAB D65 (สอดคล้องกับมาตรฐาน ASTM E1164) 4 สี
8. จำนวนผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ไม่นับซ้ำ)***	คน	24	24	รายงานบทที่ 2
8. ความพึงพอใจของผู้รับบริการในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ดำเนินการในดีมาก	ร้อยละ	80	93.45	รายงานบทที่ 3
9. ประเมินการมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น	บาท	972,000	972,000	

เป้าหมายผลผลิต/ผลลัพธ์ และตัวชี้วัด ของโครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน ณ. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน (ต่อเนื่องปีที่ 3) เลขที่ 88 หมู่ที่ 2 ตำบลบอน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายทุกตัวชี้วัด (ตารางที่ 5.1) จำนวนผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจำนวน 24 คน จำนวนเทคโนโลยีที่มีการถ่ายทอดระบุชื่อเทคโนโลยีหลัก/รอง ได้แก่

1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสีย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม สร้างรายได้เพิ่ม อย่างน้อย 4 เฉดสี เฉดสีที่ได้จากสีย้อมธรรมชาติแบบผงจากใบสำโรง ได้แก่ สีเขียวอ่อน สีเขียวขี้ม้า สีนํ้าตาลและสีนํ้าตาลทอง กระบวนการผลิตสีผงเหมาะสมกับชุมชน สามารถนำไปผลิตได้เอง สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม และเก็บไว้ใช้ได้ตลอดปี (ภาพที่ 2.1) กระบวนการผลิตสีผงเหมาะสมกับชุมชน สามารถนำไปผลิตได้เอง สามารถย้อมซ้ำได้เฉดสีเดิม และเก็บไว้ใช้ได้ตลอดปี ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อการซักล้างและความคงทนของสีต่อแสงโดยเฉลี่ย พบว่า อยู่ในระดับ ดี-ดีมาก (4-5)

2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน และดอกไม้ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน ลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอน 5 ลาย (ภาพที่ 3.2 ลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนโดยใช้เทคนิคการพล็อตกราฟ)) วิสาหกิจชุมชนสามารถนำลายเอกลักษณ์บัวบอนไปใช้โดยใช้เทคนิคการมัดหมี่ ชิดและจก และได้ถ่ายทอดการก่อหม้อครามสูตรน้ำผลไม้ ได้แก่ สูตรน้ำมะขามและกล้วยน้ำหว้าที่เหมาะสมกับการย้อมเส้นไหม เพื่อเตรียมความพร้อมในการผลิตผ้าไหมโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนต้นแบบ 2 ต้นแบบ ผ้าไหมโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนต้นแบบที่ 1 ใช้เส้นยืนเป็นสีนํ้าตาลและเขียวขี้ม้าย้อมจากใบสำโรง และเส้นพุ่งเป็นสีม่วงได้จาก เส้นไหมย้อมครามและครั้งและจกสายใบสำโรงสีเขียวที่ย้อมด้วยแก่นเขและย้อมทับด้วยคราม จกดาวสีแดงจากครั้ง และชิดลายสร้อยดอกพรวัวด้วยสีฟ้าจากคราม ผ้าไหมโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนต้นแบบที่ 2 ใช้เส้นยืนเป็นสีชมพูอ่อนจากครั้ง เส้นพุ่งมัดหมี่เป็นลายดอกบัวบอนตูมและดอกบัวบอนบานย้อมคราม และชิดเป็นลายข่อยย้อมสีเหลืองจากเข

3) ถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 8 ลาย ได้แก่ ลายขามแดง ลายหางตะกวด ลายตีนตะขาบ ลายโซ่ ลายไทยเชิงเทียน ลายซัดตาแหลว ลายตะกวดและลายไทย ลายเย็บมือที่ชุมชนได้รับการถ่ายทอดจากวิทยากร ได้แก่ ลายขามแดง สามารถนำไปใช้ในการต่อตะเข็บ ลายหางตะกวดสามารถนำไปใช้ในการเย็บริมผ้า ลายตีนตะขาบสามารถนำไปใช้ในการต่อผ้า 2 ชั้น ให้ยึดติดกัน นอกจากนี้ยังมีลายโซ่ ลายไทยเชิงเทียน ลายซัดตาแหลว ลายตะกวดและลายไทย เป็นต้น ซึ่งชุมชนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเย็บผ้าไหมที่เป็นผ้าถุง ใช้เย็บต่อหัวชิ้น ตีนชิ้น เพื่อสร้างรายได้เพิ่มและลดรายจ่าย รวมถึงประยุกต์ใช้ในการเสวเสื่อ ผ้าสไบและกระเป๋าก็ได้ (ภาพที่ 3.4)

4) ถ่ายทอดการจัดจำหน่ายผ่าน Fanpage facebook ระยะที่ 2 (สร้าง story เกี่ยวกับพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรงและลายเอกลักษณ์บ้านบอน บน Tiktok เพื่อขาย story (หมายเหตุ ปรับตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเยี่ยมโครงการฯ))

ผ้าไหมโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บ้านบอนย้อมสีธรรมชาติที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 1 เกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์บริการได้ออกคาร์ตสี (Color ID) ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าไหมบ้านบอน ด้วยค่าการวัดสีตามระบบสี CIELAB D65 (สอดคล้องกับมาตรฐาน ASTM E1164) ได้แก่ สีน้ำตาลเทาจากเปลือกเงาะบ้านบอน สีน้ำตาลดำจากเปลือกเงาะบ้านบอน สีน้ำตาลทองบ้านบอน สีเขียวขี้ม้าใบสำโรงบ้านบอน ประเมินการมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น 972,000 บาทต่อปี ความพึงพอใจของผู้รับบริการในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ดำเนินการเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก (4.47) คิดเป็นร้อยละ 93.45

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เศรษฐกิจ

กรณี เพิ่มรายได้

เป้าหมายการผลิต/การให้บริการ

1) ผลิตภัณฑ์ตีนตวย

กำลังการผลิตต่อเดือน 50 เมตรๆ ละ 1,000 บาท = 50,000 บาทต่อเดือน

2) ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมัดหมี่กาบบัว

กำลังการผลิตต่อเดือน 6 ผืนๆ ละ 5,000 บาท = 30,000 บาทต่อเดือน

3) ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมโบราณสร้อยดอกหมากและสร้อยดอกพรวัว

กำลังการผลิตต่อเดือน 6 ผืนๆ ละ 5,000 บาท = 30,000 บาทต่อเดือน

4) ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมโบราณทิวมุกจกดาว

กำลังการผลิตต่อเดือน 4 ผืนๆ ละ 13,000 บาท = 52,000 บาทต่อเดือน

รวมจำนวนเงินจากกำลังการผลิตต่อเดือน 162,000 บาท

รวมจำนวนเงินจากกำลังการผลิตต่อปี 1,944,000 บาท

ยอดการทำกำไรต่อปี 972,000 บาท

กรณี ลดรายจ่าย

ไม่ต้องซื้อสีเคมี

สังคม (เช่น เกิดการจ้างงาน ลดการย้ายถิ่นฐาน ครอบครัวเป็นสุข เป็นต้น)

ด้านสังคมจะเกิดอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น ลดการย้ายถิ่นฐานของคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีครอบครัวที่มีความสุข เป็นการลดปัญหาสังคมอีกทางหนึ่ง และเป็นการสร้างเอกลักษณ์ให้กับผ้าไหมของชุมชนจากพืชที่มีในท้องถิ่น เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติ เครือข่ายผู้ทอ ผู้ย้อม ผู้ที่สามารถแปรรูปได้และผู้นำจำหน่ายที่เข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

สิ่งแวดล้อม (เช่น การลดปัญหามลพิษ การเพิ่มพื้นที่ป่า การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น)

เป็นการใช้สีที่มาจากธรรมชาติ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับพืชและวัสดุเหลือทิ้งในท้องถิ่น ลดการใช้สารเคมีที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม

ภาคผนวก

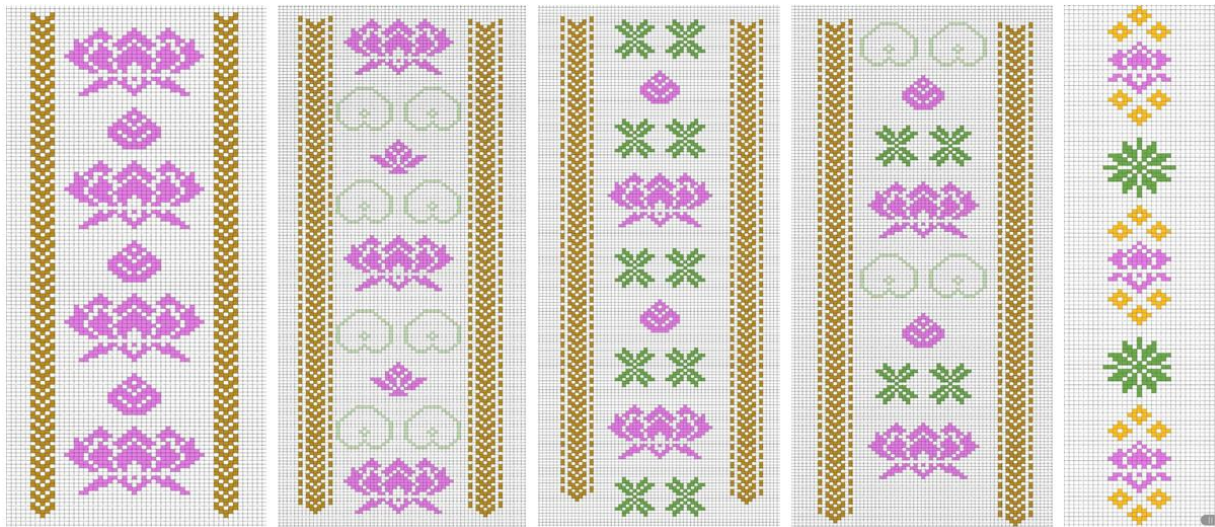
ภาพประกอบการดำเนินงาน

ภาคผนวกที่ 1 การถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาสื่อย้อมธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรง ให้เป็นสีผงที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน

ภาคผนวกที่ 2 การถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดการออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุต์บัวบอน และ ดอก ใบ และผล ต้นสำโรงย้อมสีธรรมชาติจากใบสำโรงและครามต้นแบบที่ได้มาตรฐาน

ภาพลายโบราณเอกลักษณ์ประยุต์บัวบอนโดยใช้เทคนิคการพล็อตกราฟ และตัวอย่างผ้าต้นแบบ

ภาคผนวกที่ 3 การถ่ายทอดการเย็บผ้าไหมด้วยมือเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภาคผนวกที่ 4 การสร้าง story เกี่ยวกับพืชเอกลักษณ์ คือ ต้นสำโรงและลายเอกลักษณ์บ้านบอน บน Tik tok เพื่อขาย story

ผ้าไหมโบราณย้อมสีธรรมชาติเอกลักษณ์บ้านบอน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน ตำบลบอน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี

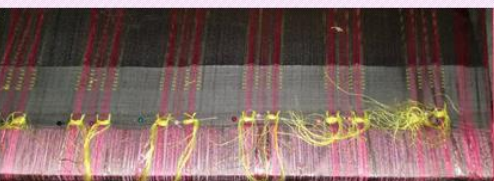

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาพร ตั้งควนิช
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน พัฒนาผ้าไหมโบราณย้อมสีธรรมชาติ
ที่เป็นสีเอกลักษณ์ประจำกลุ่ม คือ สีจากต้นไม้ประจำอำเภอสำโรง โดยใช้สีจาก
ใบต้นสำโรง

ลำโรง (Samrong)

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Sterculia foetida* L.

ต้นลำโรง เป็นต้นไม้ประจำอำเภอลำโรง

ผ้าไหมโบราณเอกลักษณ์บ้านบอนย้อมสีจากใบลำโรงและเปลือกเงาะเพื่อขอฉลากรหัสสี (Color ID)

เมล็ดสีที่ได้จากใบลำโรง ได้แก่

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน ได้ร่วมมือกับกรมวิทยาศาสตร์
บริการในการขอฉลากรหัสสี (Color ID) กรมวิทยาศาสตร์บริการได้ออกค่ารหัส
สี (Color ID) ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน ด้วยค่าการวัดสีตาม
ระบบสี CIELAB D65 (สอดคล้องกับมาตรฐาน ASTM E1164) ได้แก่ สีนํ้าตาล
ทองบ้านบอน สีเขียวขี้ม้าไบบำโรงบ้านบอน สีนํ้าตาลเทาจากเปลือกเงาะบ้าน
บอน สีนํ้าตาลดำจากเปลือกเงาะบ้านบอน

ผ้าไหมขิดย้อมสีเอกลักษณ์ด้วยธรรมชาติจากใบสำโรง โดยเส้นยืนสีน้ำตาลดำย้อมจากเปลือกเงาะและเส้นพุ่งสีเขียวและสีโอรสย้อมจากใบต้นสำโรง ลายผ้าสไบขิด เชิงชายเป็นตีนทวน ขิดลายห่อปราสาท และคันด้วยลายช่อดอกแก้ว ผู้ทอ คือ นางชนิษฐา ลาพรหมมา

ผ้าไหมขิดย้อมสีธรรมชาติเอกลักษณ์จากใบสำโรง

ขอขอบคุณ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ที่ให้ทุนสนับสนุนการดำเนินงาน

โครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน (3 ปีต่อเนื่อง)
ภายใต้

แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (Business Community Enterprise : BCE)

ลายเอกลักษณ์บ้านบอน Tik tok

ผ้าไหมโบราณย้อมสีธรรมชาติลายเอกลักษณ์บ้านบอน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน ตำบลบอน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุตาพร ตั้งควนิช
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี

ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตและขายหลัก ได้แก่ ผ้าไหมกาบบัว ผ้าไหมมัดหมี่
ชิ้นทิวมุกจกดาว สร้อยดอกหมาก สร้อยดอกพรวัวและตีนตวย

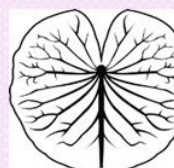
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน

ออกแบบลายโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนตูมและบัวบอนบาน และ
เส้นยืนย้อมด้วยสีจากใบลำโรงและเส้นพุ่งหมัดหมี่ลายดอกบัวบอนตูมและบัว
บอนบานย้อมคราม คั่นด้วยขิดตัวเอส

ลายเอกลักษณ์บัวบอนและลายเอกลักษณ์ต้นลำโรง (ส้มโฮง)

ผ้าไหมลายโบราณเอกลักษณ์บ้านบอนประยุกต์ย้อมสีธรรมชาติ
จากพืชเอกลักษณ์ต้นสำโรง ใช้เทคนิคการมัดหมี่ จก และขีด

ผ้าไหมลายโบราณเอกลักษณ์บ้านบอนประยุกต์ เส้นยืนย้อม
ด้วยสีธรรมชาติจากพืชเอกลักษณ์ต้นสำโรง ใช้เทคนิคการจกและขีด

ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมโบราณเอกลักษณ์ประยุกต์บัวบอนตูมและบัวบอนบาน

ขอขอบพระคุณ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ที่ให้ทุนสนับสนุนการดำเนินงาน

โครงการผ้าไหมเอกลักษณ์ย้อมสีธรรมชาติบ้านบอน (3 ปีต่อเนื่อง)

ภายใต้

แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (Business Community Enterprise : BCE)

Link Tiktok สีย้อมธรรมชาติเอกลักษณ์จากใบสำโรง

https://www.tiktok.com/@krusudaporn/video/7298046653636824321?is_from_webapp=1&sender_device=pc&web_id=7298043741905257985

Link Tiktok ลายผ้าไหมโบราณเอกลักษณ์บัวบอน

https://www.tiktok.com/@krusudaporn/video/7298052550744476929?is_from_webapp=1&sender_device=pc&web_id=7298043741905257985